نەگىزگى تاقىرىپتىق تاريىەنى دەن قويا ۇيىمداسترىپ، تىڭعىلىقتى تۇرده ويداعداي ورىستەتىپ، ورىنقتىلىق، دامۇ قىزمەتىنىڭ تاعى تىك ورەگە كوتەرىلۇىن ىلگەرىلەتەيىك

(باسى 1 ـ بەتتە)

يوپۇرعا اۋدانى جينلياڭ اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرى ساۋداسى كاسىپكەرلىك شەكتى سەرىكتەستىگىندە چىن چۇانگو كاسىپورىندارىدىڭ جاۋاپتىلارىمەن جانە جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەرمەن تىعىلاسىپەن اڭگىمەلەسىپ، ءوندىرىس، تيجارات، جۇمىستانۋدى جەبەۋ، كىرىستى ارتتىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋ سياقتى جاعدايلارىدى ۇعىستى، كاسىپورىندارىدى شينجياڭنىڭ ابزالدىلمەن تياناق ەتىپ، ءوندىرىستى بەلسەندى كەڭەيتىپ، بازارىدى اشۋدى مىقتاپ يگەرىپ، انا-عۇرلىم جاقسى داموۋدى جۇزەگە اسىرىپ، ءتىپتى دە كوپ جۇمىستانۋدى جەتەكتەپ، كىرىستى ورىنقتى ارتتىرۋدى جەبەپ، جەرگىلىكتى بۇقاراعا تيىمدىلىك جەتكىزۋگە شابىتتاندىردى.

قاشقار داشۋەسى شينجۋان مەكتەپ رايونىنداعى ورتاسى كوركەم، ءار ۇلت وقىتۋشى ـ وقۇشىلارىنىڭ جىگەرى ۇستەم. چىن چۇانگو شەتەل ءتىلى شۇعىۋانىنىڭ ساباقتاناسىنا كىرىپ، وقىتۋشى ـ وقۇشىلارمەن بەتپە ـ بەت اڭگىمەلەسىپ، وقىتۋ، عىلىمي زەرتتەۋ، يدەيا، ۇيرەنۋ، تۇرمىس سياقتى جاعدايلاردى ەگجەي ـ تەگجەيلى ۇعىستى. چىن چۇانگو بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جوعارى مەكتەپتىڭ تابان ترەر تياناعى ـــ ونەگە كورسەتپ ادام تاربيەلەۋ، دۇرىس وقىتۋ بەتالىسىنا تاباندى بولىپ، پارتيانىڭ باسشىلىعىن جاپىاي كۇشەيتىپ، وقىتۋ، عىلىمي زەرتتەۋ ورەسىن جوعارىلاتىپ، يدەيالىق، ساياسي قىزمەتتى ويداعداي ىستەپ، ۇلتتار ىنتىماعىن بەكەمدەپ، كۇشەيتىپ، تىنىش، جاراسىمدى مەكتەپ اۋلاسىن قۇرىپ، حالقتىڭ قالاۋىنان شىعاتىن وقۋ ـ اعارتۋدى ويداعداي جۇرگىزۋ كەرەك. چىن چۇانگو تاعى ءار ۇلت وقىتۋشىلارىن ءبىلىم بەرۋ، تاربيەلەۋ سىندى داڭقتى بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاپ، قۇلشىنا نزدەنۋگە، ءوز باسىنان ونەگە كورسەتپ تاربيەلەۋگە، پارتيا ءۇشىن ادام تاربيەلەۋگە، مەملەكەت ءۇشىن دارىندى باۋلۋعا شابىتتاندىردى. ول بىلاي دەدى: زيالىلار قىزمەتى پارتيانىڭ ءبىر ماڭىزدى قىزمەتى، پارتيانىڭ زيالىلار ساياساتىن دەن قويا دايەكتەلەندىرۋ، زيالىلارعا كوڭىل ءبولۋ، زيالىلارعا قۇرمەت ەتۋ، بۇكىل قوعامدا ءبىلىمدى قادىرلەيتىن، دارىندىلاردى قۇرمەتتەيتىن تاماشا راي قالىپتاستىرۋ كەرەك.

قاشقار كونەءشار اۋدانى توققۇزاق قالاشىعى ايافقى مانگەن قىستاعىندا، چىن چۇانگو شارۋا اۋلاسىندا قىستاق تۇرعىندارىمەن جانە قىستاق پارتيا ياچەيكاسىنىڭ ءبىرىنشى شۇجىيەمەن، ايماق، اۋدان، اۋىل جاۋاپتىلارىمەن قورالانا وترىپ اڭگىمەلەسىپ، ولاردىڭ پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن دايەكتەلەندىرۋ، تياناقتاندىرۋ، ورنىقتىلىق، دامۇ قىزمەتتەرىن تىڭعىلىقتى ويداعداي ىستەۋ جونىندەگى پىكىرلەرىن، ۇسىنىستارىن دەن قويا تىڭدادى. چىن چۇانگو بىلاي دەدى: سىزدەر نەگىزگى ساتىنىڭ ءبەرىنشى شەبىنده قىزمەت ىستەيسىزدەر، شاعىن شاڭىراقتارىڭىزدان الىستاپ، ۇلكەن شاڭىراقتىڭ قامىن جەپ، بۇقاراعا شىن نيەتپەن قىزمەت وتەپ، قالتقىسز ۇلەس قوسىپ، ەڭبەك ەتىپ، جاڭا داۋىردەگى كۇرەسكەرلەردىڭ اۋەلگى بورىشىن جانە جاۋاپكەرلىگىن، سىسكەرلىگىن ايگىلەدىڭىزدەر. ءار دارەجەلى پارتيا ۇيىمدارى نەگىزگى ساتىنىڭ ءبىرىنشى شەبىنەن كادر باۋلۋعا، تاڭداپ وسىرۋگە ءمان بەرىپ، ولاردىڭ ماقتانىش سەزىمىن، داڭق سەزىمىن، جاۋاپكەرشىلىك سەزىمىن اناعۇرلىم كۇشەيتۋ كەرەك.

چىن چۇانگو تاشقورعان تاجىك اۋتونومياليا اۋدانى تاجىكتار قالاشىعىنىڭ ناۋابات قىستاعىنا بارىپ، كەدەيلەردى قونىس جاڭالاپ سۇيەمەلدەۋ بويىنشا كوشىرىلگەن كەدەي وتباسى دىناۋار شادي مەن ءيۇسۇپ زايىرحان ەكەۋىنىڭ ۇيىنە بارىپ، ولاردىڭ وتباسى كىرىسى، پەرزەنتتەرىنىڭ وقۋى، اۋرۋ كورسەتۋ، ەمدەلۋ، كەدەيلىكتەن ورنىقتى ارىلۋ سياقتى جاعدايلارىن كوڭىل ءبولىپ سۇرادى، ولاردىڭ تۇرمىسىنىڭ بارعان ساين باقتىنى بولۋىن تىلەدى.

چىن چۇانگو قاشقار قالاسى جاستار سولتۇستىك جولىنداعى مەشىتكە دە بارىپ، ءدىني قيمىلداردىڭ ورىستەتىلۋ جاعدايىن تەكسەرىپ، زەرتتەدى، ءدىن سالاسىنداعى قالىڭ قايراتكەرلەردىڭ وتاندى ءسۇيۋ، ءدىندى قاستەرلەۋ تاڭداۋلى ءداستۇرىن زور كۇشپەن اسقاقتاتىپ، ورتا جول، دۇرىس سەنىم، دۇرىس ارەكەت ۇستانىپ ءدىننىڭ سوتسيالىستىك قوعامعا ۇيلەسۋىن بەلسەنە جەبەۋىن، دىنگە سەنەتىن بۇقارانى شينجياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلىعى مەن باياندى تىنىشتىعىن جۇزەگە اسىرۋ ءۇشىن بەلسەنە ۇلەس قوسۋعا جەتەكتەۋىن ءۇمىت ەتتى.

تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋدە، چىن چۇانگو قاشقار ايماعىنىڭ ورنىقتىلىق، دامۇ قىزمەتتەرىندە قول قوراقتاندىردى. ول بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: "ءتورت تانىم"دى كۇشەيتىپ، "ءتورت سەنىم"دى بەكەمدەپ، "ەكىنشى قورعاۋ"دى ورناپ، "اۋەلگى ماقساتتى ۇمتىپاۋ، بورىشتى ەستە بەرىك ساقتاۋ" نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەسىن دەن قويا ۇيىمداسترىپ، تىڭعىلىقتى تۇرده ويداعداي ورىستەتىپ، شي جينپيڭنىڭ جاڭا ءداۋىر جۇڭگوشا سوتسيالىزم يدەياسىن ىشكەرىلەي ۇيرەنۋدى، دايەكتەلەندىرۋدى نەگىزگى ارقاۋ ەتىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ تۇتاس بارىسىنا ءسىڭىرىپ، پارتيانىڭ جاسامپاز نازارياسىمەن وي ـ سانانى قارۋلاندىرۋعا، امالىنتاقا جەتەكشىلىك ەتۋگە، قىزمەتتى ىلگەرىلەتۋگە تاباندى بولىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەنىڭ جەتىستىكتەرىن كورىكتى شينجياڭ قۇرۇدىڭ، وتان ارمانىن بىرگە ورىنداۋدىڭ قۇدىرەتتى قوزعاۋشى كۇشىنە جانە ءىس جۇزىندەگى ارەكەتىنە شىن مانىندە ەينالدىرۋ كەرەك.

چىن چۇانگو بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسى شەشۋشى شايقاستىڭ شەشۋشى جەڭىسىنە جەتۋدىڭ ماڭىزدى كەزەڭىنە ءوتتى. يدەيا مەن ارەكەتتى شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرىمەن، ورنالاستىرۋلارىمەن باتىل بىرلىككە كەلتىرىپ، اۋتونوميالى رايون باس جاۋاپكەرشىلىكتى ارقالاۋعا، قالا، اۋدان تياناقتاندىرۋدى يگەرۋگە، 5 دارەجەلى شۇجىلەر بىرگە يگەرۋگە تاباندى بولۋ، كەدەيلەردى دالمە ـ ءدال سۇيەمەلدەۋ، كەدەيلىكتەن دالمە ـ ءدال ارىلتۋ نەگىزگى جالپى جوباسىنا تاباندى بولۋ، نازاردى "ەكىدەن تارىقتىرماۋ، ءۇشتى قامتاماسىز ەتۋ"گە، مۇلدە كەدەيلىكتى شەشۋگە شوعىرلاندىرۋ، "جەتى ءبىر توپ"، "ۇشتە سەرپىندى ارتتىرۋ"دى تىڭعىلىقتى ىلگەرىلەتۋ، شەگىنىپ شۇعۇ مەحانيزمىن قاتاڭداسترۋ، ساياساتتى، شارالاردى ورنىقتىرۋ، ستيل قۇرىلىسىن مىقتاپ يگەرۋ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىندا دەر كەزىندە جاپىاي جەڭىسكە جەتۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

چىن چۇانگو بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن جاپىاي دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، شينجياڭدى زاڭمەن جونگە سالۋعا، شينجياڭدى ىنتىماقتاسا ورنىقتىرۋعا، شينجياڭدى بايانىدى كوركەيتۋگە تاباندى بولىپ، وڭاي ـ وسپاق قولعا كەلمەگەن تاماشا جاعدايدى ايرىقشا قاستەرلەپ، تاۋقىمەت تانىمىن كۇشەيتىپ، ستراتەگيالىق تاباندىلىقتى ساقتاپ، جونگە سالۋ جۇيەسى مەن جونگە سالۋ قابىلەتىن وسىزاماندانىدرۋدى ىلگەرىلەتۋدى جەتەكشى، ەكونوميكانى دامىتۋ مەن حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋدى نەگىز، وتاننىڭ تۇتاسىنعان، ۇلتتار ىنتىماعىن قورعاۋدى ماڭىزدى ءتۇيىن ەتىپ، قوعامدىق جالپى جاعدايدىڭ ورنىقتىلىعىن بار كۇشپەن قورعاپ، ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى دامۇىن ىلگەرىلەتىپ، ۇلتتار ىنتىماعىن بەكەمدەپ، كۇشەيتىپ، ءدىن تاتۇلىعىن، جاراسىمدىلىعىن جەبەپ، حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋدى زور كۇشپەن قامتاماسىز ەتىپ، نەگىزگى ساتىنىڭ نەگىزدىك قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، قاشقار ايماعىنىڭ ورنىقتىلىق، دامۇ قىزمەتتەرىنىڭ تىك ورەگە كوتەرىلۇىن ىلگەرىلەتىپ، ءدىس جۇزىندەگى ناتيجەلەرىمەن جاڭا جۇڭگو قۇرىلعاندىعىنىڭ 70 جىلدىعىن قۇتتىقتاۋ كەرەك.

اۋتونوميالى رايوندىق پارتكومىنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، اۋتونوميالى رايونىنىڭ ورىنباسار ءتوراعاسى ەركىن تۇنياز بىرگە تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزدى.

سايا حات وداعى "شينجياڭ جاقسى جەر"دى بىرگە شعاندانتى

(باسى 1 ـ بەتتە)

بۇگىنگى كۇندە، وسى تەكتەس ءوڭىر اتتاعان سايا-حات وداعى شينجياڭنىڭ جەر ـ جەرىندە ۇزدىكسىز جارىققا شقتى. سايا حات وداعى ىشكى ولكەلەر مەن شينجياڭ ارا سىندا عى، شينجياڭنىڭ ايماق ـ وبلىس، قالالارى ارا سىندا عى سايا حاتشىلار بايلىعىن، سايا حات كاسىپورىندار بايلىعىن، سايا حات كاپيتالى بايلىعىن ۇتىمدى بىرىكتىرۋ جاڭا تارىندا بارعان ساين كورىنەكتى رول اتقارىپ، تاراپتارىدىڭ "شينجياڭ جاقسى جەر" ماركاسىن بىرگە شعاندا تۇىن ىلگەرىلەتتى.

وڭىرلىك سەلبەستىك

سايا حاتتى دامىتۋ ورتاق تۇلعاسىن سومدادى

6 ـ ايدىڭ 7 ـ كۇنى شعىس تيانشان سايا حات وداعى قۇرىلىپ، ءۇرىمجى قالاسى، قۇمىل قالاسى، تۇرپان قالاسى، سانجى حۇيزۇ اۆتونوميالى وبلىسى بىرلەسىپ، سايا حاتتى سەلبەسپ دامىتۋ مەحانيزمىن بىرگە ورناتىپ، سايا حاتتىڭ سارا ونىمدەرىن جاراتىپ، سايا حات بازارىن كەڭەيتىپ، 4 ايماق ـ وبلىس، قالانىڭ سايا حات جولىن ۇلاستىردى، تۇتاستىردى. بۇل وداق شينجياڭداعى تۇڭعىش 4 ايماق ـ وبلىس، قالانى اتتاعان سايا حات ايناالمالى لەنياسىن ـــ "شعىس تيانشاندى اينالۋ مىڭ شاقىرىمدىق سايا حات التىن لەنياسىن" بىرگە ورتاعا قويدى.

سول كۇنى سولتۇستىك شينجياڭ شعىس لەنياسى وڭىرلىك سەلبەستىك سايا حات وداعىنىڭ 1 ـ كەزەكتى ىلگەرىلەتۋ ءماجلىسى جەمسارى اۋدانىندا اشىلىپ، التاي ايماعىنىڭ كوكتوعاي اۋدانى، شىڭگىل اۋدانى جانە سانجى وبلىسىنىڭ جەمسارى اۋدانى، شونجى اۋدانى، مورى قازاق اۆتونوميالى اۋدانى ستراتەگيالىق سەلبەستىك كەلىسىمنە قول قويىپ، 5 اۋدانىنىڭ ماڭىزدى، سايا حات اۋىس ـ كۇيىس سەلبەستىگىن اناعۇرلىم ىلگەرىلەتىپ، ءىبىرىن ـ ءىبىرى ۇگىتتەۋ، ءىبىرىن ـ ءىبىرى بايلىق ارقىلى ىلگەرىلەتۋ، ت .ب لاردى ورىستەتتى.

6 ـ ايدىڭ 11 ـ كۇنى سولتۇستىك شينجياڭ باتىس لەنياسى سايا حات قىزمەتى كەڭەسى قابا اۋدانىندا وتكىزىلىپ، التاي ايماعى، قارامايلى قالاسى، تارباعاتاي ايماعى، شينجياڭ ءوندىرىس ـ قۇرىلىس بيىڭتۋانى 10 ـ شىسى جانە قاتىستى جەرلەر (اۋدان، قالالار)، 10 ـ شىنىڭ ءارقايسى تۋان ـ الاڭدارى، سوندای ـ اق ءارقايسى اۋداندار (رايون)، وڭىرلىك سايا حات ستراتەگيالىق سەلبەستىگى ەسكەرتپە حاتىنا قول قويدى. بۇل سولتۇستىك شينجياڭ باتىس لەنياسىنداعى 4 جەردىڭ سولتۇستىك شينجياڭ باتىس لەنياسى وڭىرلىك سايا حات وداعى بولىپ بىرلەسكەندىگىن كورسەتەدى.

شعىس تيانشان سايا حات وداعىنىڭ قۇرىلۋ جيىنالىسىندا، اۆتونوميالى رايوندىق ماڭىزىنداعى جانە سايا حات مەڭگەرمەسىنىڭ ورىنباسار شارلاۋشىسى ما رۇي مىنانى ءبىلدىردى: بۇل وداقتىڭ قۇرىلۋى شينجياڭ سايا حاتىن "ءىبىر توپ لەنيا قالىپتاستىرىپ" دامىتۋ نىساناسىن ىلگەرىلەتۋدەگى تاماشا باستاما بولىپ، "ءىبىر توپ سارا ءونىم جەتىلدىرۋ"گە ۇلگى ورناتتى. ءىس جۇزىندە، بۇل شينجياڭنىڭ جەر ـ جەرىندە جارىقشا شىققان ءتۇرلى سايا حات وداقتارىنا دا بەرىلگەن ورتاق باعا.

وسىدان ىلگەرى قۇرىلعان جاڭجياڭ اتىراۋى رايونىنىڭ سايا حات ارقىلى شينجياڭعا كومەكتەسۋ سەلبەستىك وداعى، شينجياڭ. مايتاۋ ـ كۇشار تاس جولى سايا حات ـ تيجارات ـ ساۋدا وداعى سياقتىلاردى قوسقاندا، شينجياڭنىڭ جەر ـ جەرىندەگى ءوڭىر اتتاعان وداقتار وتكەندەگى وڭىرلىك داۋ وي جەلىسىن بۇزىپ، بايلىقتاردى بىرىكتىرۋ، ونىمدەردى اشۋ، سەلبەسپ داۋ سياقتى جاقتاردا سونى جول اشتى.

بايلىقتاردى بىرىكتىرۋ

"جولدىڭ السى، سايا حاتتىڭ قىسقا بولۋى" سندى ولقىلىقتى شەشتى

"وداق قۇرۋ ارقىلى بايلىقتاردى ءتۇيىلىستىرۋدەگى، لەنياداردى ءتۇيىلىستىرۋدەگى، كورىنىس وڭىرلەرىن، كورىنىس تۇيىندەرىن ءتۇيىلىستىرۋدەگى سىكە اسىرۋعا بولادى، سول ارقىلى 'قىسقا ارالقتا ۇزاق سايا حاتتاۋ' داي ساپالى سايا حات ونىمدەرىن قالىپتاستىرۋعا بولادى"، ـ دەدى 6 ـ ايدىڭ 21 ـ كۇنى التاي ايماقتىق پارتكومىنىڭ مۇشەسى، اكىمشىلىك مەكەمەسىنىڭ ورىنباسار ءۇالىي ۋاڭ جۇن ـ ان سولتۇستىك شينجياڭنىڭ شعىس لەنياسى، سولتۇستىك شينجياڭنىڭ باتىس لەنياسى وڭىرلىك سايا حات وداعىن باس بولىپ قۇرۋدىڭ العاشقى ماقساتىن تۇسىندىرگەندە.

شينجياڭنىڭ جەرى كەڭ، كورىنىس تۇيىندەرى بىتىراڭقى، "جولدىڭ السى، سايا حاتتىڭ قىسقا بولۋى" ەجەلدەن سايا حاتتى دامىتۋداعى ولقىلىقتاردىڭ ءىبىرى بولىپ كەلگەن. ۋاڭ جۇن ـ ان بىلاي دەپ قارادى: جەر ـ جەر كورىنىس وڭىرلەرىنىڭ، كورىنىس تۇيىندەرىنىڭ قۇرىلىس كۇشەيتۋ، قاتىناستى كەمەلدەندىرۋ سياقتى نەگىزدىك قۇرىلعى قۇرىلىسىن كۇشەيتۋمەن بىرگە، بۇرىنعى وي جەلىسى شەڭبەرىنەن شىعىپ، كورشىلەس ايماق، وبلىس، قالالارمەن بىرلەسىپ، سايا حات ونىمدەرىن ءتىپتى بيىك، ءتىپتى كەڭ تۇرعىدان جوبالاپ، "جولدىڭ السى، سايا حاتتىڭ قىسقا بولۋىن" كۇش سالا شەشتى.

قازىر سولتۇستىك شينجياڭنىڭ شعىس لەنياسى، باتىس لەنياسى وڭىرلىك سايا حات وداعى 3 لەنياداعى ونىمدەردى جوبالاپ، ءۇرىمجى قالاسى، سانجى وبلىسى، تاربا-عاتاي ايماعى، قارامايلى قالاسى سياقتى جەرلەردىڭ سارا ءونىمدى سايا حات كورىنىس وڭىرلەرى مەن كورىنىس تۇيىندەرىن تۇتاستىردى.

شعىس تيانشاندى اينالۋ مىڭ شاقىرىمدىق سايا حات التىن لەنياسى ـ سىرتتىنان كەلگەن سايا حاتشىلاردىڭ نازارىن اۋدارۋدا. قۇمىل قالالىق مادەنيەت، دەنە تاربيە، رادیو ـ تەلەۋيزيا جانە سايا حات مەكەمەسىنىڭ باستىعى جاۋ حاييان بىلاي دەپ تانىستىردى: بىرلەسپ قالىپتاستىرعان وسى لەنيا ەكولوگيالىق سەيىل ـ سەرۋەندى، گۇمانيتارلىق تاماشالاۋدى ەرەكشەلىك ەتكەن، ول 4 ايماق، وبلىس، قالانى اتتاپ، جول بويى تيانشان بوعدا كولى، شونجى جانبۇلاق، تۇرپان بويلۇق، قۇمىل شعىس تيانشان، قۇمىل يارداڭ كورىنىس ءوڭىرى سياقتى 20دان استام كلاسسيك كورىنىس وڭىرلەرىن قامتىعان، قۇمدى ءشول، جايلاۋ، كول، سوندای ـ اق تاريحي مادەنيەت سياقتى سايا حات بايلىقتارىن ءوز ىشىنە العان شينجياڭ تيانشانىنىڭ سولتۇستىك باۋرايىنداعى جاراتىلىستىق كورىنىستەردىڭ جانە گۇمانيتارلىق وزگەشە كورىنىستەردىڭ التىن ارناسى.

"سايا حات وداعىنىڭ رولى تەك ەگەيلەردىڭ بىرلەسۋى عانا ەمەس، وداقتا قوسىلعاننان كەيىن، ءبىزدى دىشكى جەردەگى ولكە، قالالارمەن، سوندای ـ اق رايونىمىزدىڭ باسقا دا ايماق، وبلىستارىمەن سالىستىرعاندا، حوتان سايا حاتىنىڭ ارتقىشلىعى قاي جەردە دەگەنگە وي جۇگىرتۋگە ماجبۇرلەيدى. ءبىز ەندىگارى وزىمىزبەن عانا سالىستىرىپ قويماي، جان ـ جاقتى سالىستىرىپ، ەڭ ارتقىشلىعى بار، سايا حاتىنىڭ ەڭ باۋرايىتىن ونىمدەردى الىپ شقساق عانا، پارىقتى داموۋدى قالىپتاستىرۋىمىزعا بولادى"، ـ دەدى جوۋ نىڭۋىن.

بىرلەسكەن تيجارات ـ ساۋدا

"دوستار شەڭبەرىن" بارعان ساين كەڭەيتتى

" وداقتا كىرگەننەن كەيىن، ءبىزدىڭ ەڭ تىكە تابىسىمىز 'دوستار شەڭبەرىمىزدىڭ' بارعان ساين كەڭەيۋى بولدى، ءبىزدىڭ چاڭجياڭ اتىراۋىنداعى ءارقايسى ولكە، قالالارمەن قارىم ـ قاتىناسىمىز اناعۇرلىم جىيىلەپ، سايا حاتتى ۇگىتتەۋ، تانىستىرۋ تۇعىرىمىز ءتىپتى كەڭەيە ءتۇستى"، ـ دەدى جوۋ نىڭۋىن.

4 ـ ايدىڭ 20 ـ كۇنى چاڭجياڭ اتىراۋى سايا حات ارقىلى شينجياڭعا كومەكتەسۋ وداعى. وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ سايا حاتىن تانىستىرۋ اپتالىعى حىفي پۇنكتى قيمىلى ءوتتى. تانىستىرۋ ماجلىسىندە وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ 4 ايماق ـ وبلىسىنىڭ مادەنيەت، سايا حات تاراۋلارى تانىستىرۋ ورىستەتتى، سول جەردە بوس ورىن قالماي، قيمىل ەرەكشە دابىرالى ءوتتى.

قازىرگە دەيىن چاڭجياڭ اتىراۋى رايونىنىڭ سايا حات ارقىلى شينجياڭعا كومەكتەسۋ سەلبەستىك وداعى كوپ رەت وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ 4 ايماق ـ وبلىسىندا عى مادەنيەت ـ سايا حات تاراۋلارىن چاڭجياڭ اتىراۋى رايونىنداعى ءارقايسى ولكە، قالالارعا بارىپ سايا حات بويىنشا تانىستىرۋ ورىستەتۋگە كوپ رەت ۇيىمداستىرىپ، چاڭجياڭ اتىراۋى رايونىنداعى ءتىپتى كوپ كاسىپورىندارداڭ وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ 4 ايماق، وبلىسىنىڭ سايا حات بايلىعىن، سايا حات ونىمدەرىن ءتىپتى جاقسى تۇسىنۋىنە مۇمكىندىك جاسادى، سوندای ـ اق وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ 4 ايماق ـ وبلىسىنىڭ اناعۇرلىم كەڭ تۇعىرداعى ءوزىن ايگىلەپ، بىرلەسكەن تيجارات ـ ساۋدا،تانىستىرۋدىڭ "2‹1+1" بولۋداي اسىرىن ايگىلەۋدە.

قازىر قۇمىل قالالىق مادەنيەت، دەنە تاربيە، رادیو ـ تەلەۋيزيا جانە سايا حات مەكەمەسىنىڭ قىزمەتكەرلەرى ءۇرىمجى، سانجى، تۇرپان سياقتى 3 جەردىڭ سايا حات لەنياسىنىڭ جانە كورىنىس ءوڭىرىنىڭ، كورىنىس تۇيىندەرىنىڭ ماتەريالدارىن جيناپ، بىرلەسكەن تيجارات ـ ساۋدا، وڭگىت كىتاپشاسىن تىڭنان جاساۋعا دايىندالۋدا. كوپ وتپەي، 4 جەردىڭ مادەنيەت، سايا حات تاراۋلارى حىنان، سانشي، حۇنان، فۇجيان سياقتى ولكەلەرگە بىرگە اتتانىپ، "شينجياڭ جاقسى جەر . شعىس تيانشاندى اينالۋ مىڭ شاقىرىمدىق سايا حات التىن لەنياسى" وبرازىن جالپىلاستىرۋ جانە ونىمدەردى تانىستىرۋ قيمىلىن ورىستەتەدى.

التاي ايماعى سايا حات وداعىن دامىتۋ ارقىلى التاي ايماعىنداعى ءارقايسى اۋدان، قالالاردىڭ ماڭىنداعى ايماق، وبلىستاردىڭ ءارقايسى اۋدان، قالالارمەن سايا حات جاعىنداعى اۋىس ـ كۇيىستى، وڭىتتى، تانىستىرۋدى اناعۇرلىم كۇشەيتىپ، سايا حات لەنياسىن قالىپتاستىرۋ، وداق قۇرامىندا-عىلاردىڭ بىرلەسپ ىشكى ولكەلەرگە بارىپ تيجارات ـ ساۋدا، تانىستىرۋ سياقتى جاقتاردان سەلبەستىك بىرىككەن كۇشىن قالىپتاستىرۋدى ءۇمىت ەتەدى.

"ءبىزدىڭ سوڭعى نىسانامىز ـــ سايا حات بايلىعىنان بىرگە يگىلىكتەنۋدى، لەنيانى بىرگە قاراستىرۋدى، ونىمدەردى بىرگە تانىستىرۋدى، سايا ساتىن جاعىنان ءوزارا تيىمدىلىك جاساۋدى، سايا حاتتىلاردى بىرگە اتتاندىرۋدى، قول ۇستاسىپ بىرگە العا باسۋدى سىكە اسىرىپ، شينجياڭدى سايا حات بايلىعى بويىنشا ۇلكەن رايونىنان سايا حات، ەكونوميكا جاعىنان مەعىم رايونعا اينالدىرۋعا ءتىپتى زور ۇلەس قوسۋ"، ـ دەدى ۋاڭ جۇن ـ ان.

رايونىمىز 3 جىلدا 10 مىڭ جاستى پراكتيكادان وتكىزۋ جوسپارىن اتقارادى

ءتىلشىمىز لي چۇنشيا 6 ـ ايدىڭ 22 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. اۆتونوميالى رايوندىق ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ مەڭگەرمەسىنەن ۇعىسۋىمىزشا، جاستاردىڭ قىزمەت ورىن امالياتى بارىسىندا شىڭدالۋىن كۇشەيتۋىنە كومەكتەسۋ، كاسىپتىك قابىلەتىن جوعارىلاتۋ ءۇشىن، رايونىمىز بيىلدان باستاپ، تۇتاس رايونىمىز كولەمىندە 3 جىلدا 10 مىڭ جاستى پراكتيكادان وتكىزۋ جوسپارىن اتقارادى ەكەن.

بۇل جوسپاردىڭ ناقتى نەگىزگى مازمۇنى: 2019 ـ جىلدان 2021 ـ جىلعا دەيىنگى 3 جىل ۇقىنتا 10 مىڭ جاستى جۇمىسقا ورنالاسۋ پراكتيكاسىنان وتۋگە ۇيىمداستىرۋ، جىلدىق نىسانا ـ جوسپار مىندەتى 2019 ـ جىلى 4000 ادام، 2020 ـ جىلى 3000 ادام، 2021 ـ جىلى 3000 ادام بولىپ، پراكتيكادان وتەتىن بىيەكتىلەر: جوعارى مەكتەپ بىتىرگەن سول جىلعى وقۋشىلار، مەكتەپ تاۋىسقانىنا 2 جىل بولعان جۇمىسقا ورنالاسپاعان جوعارى مەكتەپ وقۋشىلارى جانە 16 جاستان 24 جاس ارالىعىنداعى جۇمىسسىز جاستار. وسى جوسپار ارقىلى پراكتيكادان ءوتۋ ارمان ـ تىلەگى بار جۇمىسسىز جاستاردىڭ ءبارىن پراكتيكا ورايىنا يە ەتۋگە، جۇمىسقا ورنالاسۋ باسەكەلىك قابىلەتىن كۇشەيتۋگە، ورنىقتى جۇمىسقا ورنالاسۋدى جانە ۇزاق ۇاقىتتىق جۇمىسقا ورنالاسۋدى جۇزەگە اسىرۋعا كۇش شىعارۋ.

جوسپاردا مىنالار تالاپ ەتىلگەن: جەر ـ جەر ينفورماتسيانى تۇگەل تەكسەرىپ انىقتاۋدى كەڭ كولەمدە ەتەك الدىرىپ، پراكتيكادان وتەتىن وبيەكتىلەردى تۇراقتاندىرۋ، شارتقا ۇيلەسەتىن جاستاردى پراكتيكا كولەمىنە ەنگىزىپ، باعىتتامالى تۇردە پراكتيكادان وتكىزۋ قىزمەت وتەۋدەمەن قامتاماسىز ەتۋ كەرەك. مۇندا ارحيۆ تۇرعىزىلىپ، كارتچكالاندىرىلعان كەدەي وتباسىلارىنداعى، قالا، اۋىلداردىڭ ەڭ تومەنگى تۇرمىسى قامتاماسىزداندىرىلاتىن وتباسىلارىنداعى، بىردە ـ ءبىر ادامى جۇمىسقا ورنالاسپاعان وتباسىلارىنداعى جاستار جانە قىزمەت تاجىريبەسى كەمشىل جاستار پراكتيكادان ءوتۋ ورايىمەن الدىمەن قامتامامسىز ەتىلەدى.

سونىمەن قاتار، جەر ـ جەر باسىمدىقتا يە كاسىپ سالاسىن داموۋ جانە جاستاردىڭ پراكتيكادان ءوتۋ قاجەتتىنە نەگىزدەلە وتىرىپ، ءبىر توپ كاسىپورىندارىدى، ءىسىورىندارىدى، قوعامدىق ۇيىمدارىدى جاستاردىڭ جۇمىسقا ورنالاسۋداعى پراكتيكادان وتەتىن ورنى ەتىپ ۇيىمداستىرىپ، بەلگىلى مولشەردەگى پراكتيكا ورىندارىمەن ۇزدىكسىز قامدايدى. پراكتيكا ورىندارى مەن پراكتيكانتتار پراكتيكا كەلىسىمىنە قول قويادى، پراكتيكانىڭ مەرزىمى شەگى، قىزمەت ورنىنىڭ جاۋاپكەرشىلىگى، پراكتيكا ماملەسى سياقتىلار ايقىن تۇراقتاندىرىلادى، پراكتيكا مەرزىمى ادەتتە 3 ايدان 12 ايعا دەيىن بولادى، ناقتى ۋاقىتتى پراكتيكانتتاردىڭ ەرەكشەلىگىنە جانە جۇمىس ورنىنىڭ تالابىنا قاراي ۇيلەسىمدى بەلگىلەنەدى.

جوسپاردا مىنالار ايقىن تۇراقتاندىرىلعان: پراكتيكا مەرزىمى تولعاندا، پراكتيكا ورىندارى پراكتيكانتتاردى الىپ قالىپ، زاڭ بويىنشا دەر كەزىندە ەڭبەك توقتامىن جاساپ، قوعامدىق قامسىزداندىرۋ اقىسىن تولەۋگە شابىتتاندىرىلادى. پراكتيكا ورىندارىنا بەلگىلەمە بويىنشا جۇمىسقا ورنالاستىرۋ پراكتيكا قوسىمشا قاراجاتى بەرىلەدى، پراكتيكا مەرزىمى تولماعان، ياعني پراكتيكانتتارمەن 2 جىلدان ارتىق ۋاقىت ەڭبەك توقتامنا قول قويعان ءارى قوعامدىق قامسىزداندىرۋ قاراجاتىن تاپسىرعاندارعا قالعان ۋاقىتتاعى پراكتيكا قوسىمشا قاراجاتى پراكتيكا ورىندارىنا بەرىلەدى؛ كاسىپورىندارداڭ جۇمىسقا ورنالاستىرۋ شارتىنا تولاتىن پراكتيكا ورىندارىنا بەلگىلەمە بويىنشا قاتىستى قولداۋ ساياساتى تياناقتاندىرىلادى.

ايىنىڭ 3 جىلدا 10 مىڭ جاستى پراكتيكادان وتكىزۋ جوسپارىن اتقارادى

(باسى 1 ـ بەتتە)

يوپۇرعا اۋدانى جينلياڭ اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرى ساۋداسى كاسىپكەرلىك شەكتى سەرىكتەستىگىندە چىن چۇانگو كاسىپورىندارىدىڭ جاۋاپتىلارىمەن جانە جۇمىسشى ـ قىزمەتكەرلەرمەن تىعىلاسىپەن اڭگىمەلەسىپ، ءوندىرىس، تيجارات، جۇمىستانۋدى جەبەۋ، كىرىستى ارتتىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋ سياقتى جاعدايلاردى ۇعىستى. چىن چۇانگو بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جوعارى مەكتەپتىڭ تابان ترەر تياناعى ـــ ونەگە كورسەتپ ادام تاربيەلەۋ، دۇرىس وقىتۋ بەتال